

Agenda – Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Fideo gynadledda drwy Zoom	Robert Donovan
Dyddiad: Dydd Mercher, 4 Tachwedd	Clerc y Pwyllgor
2020	0300 200 6565
Amser: 09.15	SeneddESS@senedd.cymru

Rhag-gyfarfod preifat (09.15–09.45)

Yn unol â Rheol Sefydlog 34.19, mae'r Cadeirydd wedi penderfynu gwahardd y cyhoedd o gyfarfod y Pwyllgor at ddibenion diogelu iechyd y cyhoedd. Bydd y cyfarfod hwn yn cael ei ddarlledu'n fyw ar www.senedd.tv

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau
(09.45)

2 Papurau i'w nodi
(09.45)

**2.1 Llythyr gan James Price, Prif Weithredwr Trafnidiaeth Cymru, ynghylch:
Diweddariad Dyfodol y Rheilffyrdd**

(Tudalennau 1 – 3)

Dogfennau atodol:

EIS(5)–21–20– Papur i'w nodi 1

**2.2 Llythyr at y Llywydd gan Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r
Cyfansoddiad ynghylch: Craffu ar reoliadau Covid–19**

(Tudalennau 4 – 6)

Dogfennau atodol:

EIS(5)-21-20- Papur i'w nodi 2

3 Covid-19: Adferiad i bawb 2

(09.45-10.45)

(Tudalennau 7 - 19)

Ali Abdi, Citizens Cymru a Race Council Cymru

Shavanah Taj, Is-gadeirydd, is-grŵp economaidd gymdeithasol Grŵp

Cynghorol Pobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig y Prif Weinidog ar Covid-19

Ginger Wiegand, Ymchwil a Pholisi, Tîm Cymorth Lleiafrifoedd Ethnig ac Ieuenctid Cymru

Dogfennau atodol:

EIS(5)-21-20- Papur 3: Papur Briffio

Egwyl (10.45-10.55)

4 Covid-19: Adferiad Gwyrdd

(10.55-11.55)

Sophie Howe, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol

Haf Elgar, Cyfarwyddwr, Cyfeillion y Ddaear Cymru

Tabea Wilkes, Swyddog Prosiect Natur, RSPB Cymru

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

(11.55)

6 Preifat

(11.55-12.20)

(Tudalennau 20 - 70)

Ystyried tystiolaeth yn dilyn y cyfarfod
Adroddiad Drafft: Prentisiaethau Gradd

Dogfennau atodol:

EIS(5)-21-20- Papur 4: Adroddiad Drafft (Saesneg yn unig)

EIS(5)-21-20- Papur 5: Crynodeb ymgysylltu (Saesneg yn unig)

**TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES**

Llawr 5, Tŷ South Gate,
Stryd Wood,
Caerdydd CF10 1EW
029 2167 3434
james.price@trc.cymru
trc.llyw.cymru

Eitem 2.1
5th Floor, South Gate House
Wood Street
Cardiff CF10 1EW
029 2167 3434
james.price@tfw.wales
tfw.gov.wales

Russell George AS
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN
SeneddESS@senedd.cymru

22 October 2020

Annwyl Russell

Yr wybodaeth ddiweddaraf am Ddyfodol y Rheilffyrdd

Rydym yn ysgrifennu atoch i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi am y cynnydd sylweddol mewn perthynas â dyfodol gwasanaeth rheilffyrdd Cymru a'r Gororau, ac yn benodol ei fodel cyflawni yn y dyfodol; bydd Trafnidiaeth Cymru a KeolisAmey yn rhoi hwn ar waith ac fe fydd yn caniatáu i ni addasu ein cynlluniau ar gyfer y cyfnod ar ôl Covid.

Yn gyntaf, er gwaethaf yr heriau enfawr a wynebwyd oherwydd Covid-19, a'r heriau penodol sy'n wynebu'r sector trafndiaeth gyhoeddus, mae'r bartneriaeth yn dal wedi ymrwymo'n llwyr i gyflawni gweledigaeth uchelgeisiol Llywodraeth Cymru ar gyfer trafndiaeth gyhoeddus yng Nghymru. Drwy gydol pandemig y coronafeirws, rydym wedi parhau i ddarparu gwasanaethau hollbwysig i deithwyr. Er bod nifer y teithwyr ar y rheilffyrdd wedi gostwng mor isel â 5% o'r niferoedd cyn Covid pan roedd y pandemig ar ei anterth, mae ein darpariaeth wedi golygu bod modd i'r rheini sy'n dibynnu ar drafndiaeth gyhoeddus barhau i ddefnyddio'r gwasanaethau hyn.

Wrth i'r cyfyngiadau gael eu llacio, rydym wedi gweld cynnydd graddol yn nifer y teithwyr, ond mae'n amlwg y bydd ton ddiweddaraf y feirws nawr yn effeithio ar hyn a byddwn yn ymateb yn unol â hynny. Fodd bynnag, mae'n dal yn bwysig ein bod yn cynllunio ar gyfer y galw ar y gwasanaethau rheilffyrdd ar ôl y pandemig.

Y gwir amdani yw y bydd rhywfaint o heriau economaidd difrifol i'r sector rheilffyrdd ledled y DU hyd y gellir rhagweld, ac mae'n ddyletswydd arnom i weithio gyda'n gilydd fel partneriaeth

Cwmni Cyfyngedig drwy Warrant. Cofrestrwyd yng Nghymru. Rhif Cwmni 09476013. Cyfeiriad Swyddfa Gofrestredig: Llawr 5, Tŷ South Gate, Stryd Wood, Caerdydd, CF10 3EW
A Company Limited by Guarantee. Registered in Wales. Company No. 09476013. Registered Office Address: 5th Floor, South Gate House Wood St, Cardiff, CF10 3EW

Tudalen y pecyn 1

i sicrhau ein bod yn gallu darparu'r llwyfan mwyaf sefydlog posibl i ailadeiladu arno ar ôl yr argyfwng hwn. Rydym i gyd wedi ymrwymo i weledigaeth uchelgeisiol Llywodraeth Cymru ar gyfer dyfodol y gwasanaethau rheilffyrdd yng Nghymru a'r gororau, felly mae angen i ni wneud rhai penderfyniadau allweddol ynglŷn â'r ffordd ymlaen nawr yn hytrach nag yn hwyrach.

Mae cyflawni ymrwymïadau allweddol, fel creu'r Metro, cyflwyno cerbydau newydd sbon ar gyfer rhwydwaith rheilffyrdd Cymru a'r Gororau, a nifer o welliannau eraill, yn dal yn ganolbwynt llwyr i Drafnidiaeth Cymru a KeolisAmey. Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda'n holl bartnerïaid a'n cadwyn gyflenwi i sicrhau ein bod yn addasu ac yn cyflawni ein cynlluniau a'n gwasanaethau gan roi'r brif flaenoriaeth i ddiogelwch.

Mae llwyfan sefydlog ar gyfer ailadeiladu'n well yn dibynnu ar y model cyflawni priodol, ac mae'n bleser gennym roi gwybod i chi bod Trafnidiaeth Cymru a KeolisAmey wedi cytuno ar egwyddorion model newydd sy'n cael ei arwain gan y sector cyhoeddus, a ddatblygwyd o'r cytundeb grant blaenorol, a fydd yn ein galluogi i barhau i roi ein cwsmerïaid a'n cymunedau wrth galon popeth a wnawn.

Rydym wedi cytuno ar egwyddorion model partneriaeth newydd rhwng Trafnidiaeth Cymru, Keolis ac Amey, sy'n cynnwys tair elfen allweddol:

- O fis Chwefror 2021 ymlaen, cyfrifoldeb is-gwmni newydd Trafnidiaeth Cymru, sy'n eiddo cyhoeddus, fydd darparu'r gwasanaethau rheilffyrdd o ddydd i ddydd, gan alluogi'r llywodraeth i chwarae rhan fwy yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau rheilffyrdd yng Nghymru a'r gororau, gan adlewyrchu realiti masnachol newydd yr amgylchedd ar ôl Covid-19. Gan fod ansicrwydd mawr ynghylch referniw teithwyr, mae hyn yn rhoi'r sylfaen ariannol fwyaf sefydlog i ni allu rheoli'r gwasanaethau rheilffyrdd wrth i ni ddod allan o'r pandemig.
- Bydd y gwaith o reoli a thrawsnewid seilwaith Llinellau Craidd y Cymoedd sy'n eiddo i Lywodraeth Cymru yn parhau i gael ei gyflawni o dan y contract presennol. Bydd hyn yn rhoi sefydlogrwydd i'r rhaglen er mwyn sicrhau bod gwaith trawsnewid Metro De Cymru sydd eisoes ar y gweill yn cael ei gyflawni'n effeithiol.
- Bydd partneriaeth arloesol newydd gyda Keolis ac Amey, dan arweiniad Trafnidiaeth Cymru, yn cael ei datblygu, a fydd yn galluogi pobl Cymru i barhau i elwa'n sylweddol ar brofiad ac arbenigedd rhyngwladol y partnerïaid hyn i helpu TrC i gyflawni ymrwymïadau pwysig fel tocynnau integredig, systemau trafnidiaeth ar-alw, dyluniad a darpariaeth ar draws dulliau teithio, yn ogystal â'r gwaith parhaus o integreiddio rheilffyrdd ysgafn a thrwm.

Bydd y model hwn yn ein helpu i barhau i wireddu gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaeth rheilffyrdd sydd wedi'i drawsnewid drwy sicrhau bod gwaith integreiddio'r cledrau a threnau'n fertigol yn cael ei wneud yn effeithiol, gan adeiladu ar y gwaith sydd eisoes wedi'i wneud wrth drosglwyddo Llinellau Craidd y Cymoedd yn gynharach eleni.

Byddwn nawr yn dechrau'r gwaith trafod a gweithredu manwl ar sail yr egwyddorion a amlinellir yn ein cytundeb. Byddwn, wrth gwrs, yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi'n rheolaidd wrth inni newid i'r model cyflawni newydd.

Bydd yn rhaid gwneud rhai penderfyniadau anodd yn sgil gwirioneddau economaidd y coronafeirws. Mae costau rhedeg gwasanaethau cyhoeddus fel bysiau a threnau wedi mynd yn ddrutach o ganlyniad i'r gostyngiad sydyn mewn niferoedd teithwyr, ac ar yr un pryd mae newid hinsawdd a'n blaenoriaethau o ran cydraddoldeb yn golygu bod y gwasanaethau hyn nawr yn bwysicach nag erioed.

Rydym yn hyderus y bydd y cydweithio hwn rhwng Trafnidiaeth Cymru a KeolisAmey yn parhau i gyflawni ein cynlluniau uchelgeisiol ar gyfer y dyfodol, a gobeithiwn y byddwch yn croesawu'r garreg filltir arwyddocaol hon a fydd yn creu llwyfan sefydlog ar gyfer llwyddiant y gwasanaethau rheilffyrdd yng Nghymru a'r Gororau i'r dyfodol.

Os oes gennych chi ragor o gwestiynau neu os hoffech chi ragor o wybodaeth, ewch i <https://news.tfwrail.wales/news/gwaith-trawsnewid-rhwydwaith-trafnidiaeth-cymru-yn-parhau-er-gwaethaf-heriau-covid-19>

Yn gywir,

James Price
Prif Weithredwr
Trafnidiaeth Cymru

Kevin Thomas
Prif Swyddog Gweithredol
KeolisAmey Cymru
(Gweithredwr Gwasanaethau Rheilffyrdd Trafnidiaeth Cymru)

Elin Jones AS

Y Llywydd a Chadeirydd y Pwyllgor Busnes

22 Hydref 2020

Annwyl Elin

Craffu ar reoliadau Covid-19

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Hydref 2020, a drafodwyd gennym yn ein cyfarfodydd ar 12 Hydref a 19 Hydref 2020.

Roedd eich llythyr yn ceisio canfod a fyddai'n briodol bod Llywodraeth Cymru yn tynnu sylw at Reoliadau newydd lle'r oedd yr egwyddor sylfaenol eisoes wedi bod yn destun craffu, er mwyn galluogi'r Pwyllgor Busnes i wneud penderfyniad ynghylch lefel y gwaith craffu pellach a allai fod yn ofynnol cyn y ddadl. O ganlyniad, gwnaethoch ofyn am ein barn ynghylch a oedd posibilrwydd o alluogi rhai Rheoliadau sy'n gysylltiedig â Covid-19 i gael eu blaenoriaethu i'w trafod mewn amgylchiadau o'r fath.

Nid ydym yn credu bod yr opsiwn a awgrymwyd gan y Pwyllgor Busnes yn briodol am sawl rheswm. Yn ein barn ni, ni ddylai cymeradwyaeth ar gyfer unrhyw fath o ddeddfwriaeth fod ar sail 'mewn egwyddor'. Felly nid ydym yn gweld y bydd gennym rôl wrth gymeradwyo (neu wrthod) unrhyw asesiad gan Lywodraeth Cymru bod cyfres benodol o reoliadau, mewn egwyddor, yr un fath â chyfres flaenorol. At hynny, byddai gwerth asesiad o'r fath yn amheus yn ein barn ni, o gofio er y gallai cyfres newydd o reoliadau ddilyn amcan polisi tebyg, y gallent fod yn destun pwyntiau i adrodd yn eu cylch o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3 o hyd.

Credwn fod ein gwaith craffu ar yr holl reoliadau Covid-19 wedi bod yn effeithlon ac amserol. Rydym wedi adrodd ar y mwyafrif o reoliadau sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gwneud cadarnhaol cyn pen 14 diwrnod ar ôl gosod yr offeryn. Yn y mwyafrif o achosion, mae hyn wedi galluogi'r Senedd i bleidleisio ar a ddylai'r rheoliadau aros mewn grym ymhell cyn yr 28 diwrnod a ganiateir yn ôl *Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984* a'r 40 diwrnod a ganiateir yn ôl *Deddf y Coronafeirws 2020* (y cydsyniodd y Senedd iddi ym mis Mawrth eleni). Byddem hefyd yn dymuno tynnu sylw at y ffaith bod mwyafrif y rheoliadau gwneud cadarnhaol wedi'u gosod ar ddydd

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

SeneddDCC@senedd.cymru

0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

SeneddLJC@senedd.wales

0300 200 6565

Gwener; mae hyn, ynghyd â'n slot cyfarfod ar fore Llun yn golygu y bu, yn anochel, bwlch o wythnos rhwng y gosod a chraffu ar y rheoliadau gan y Pwyllgor, waeth beth fu'r gwaith a oedd yn angenrheidiol i baratoi adroddiadau i'w hystyried gan y Pwyllgor. Rydym hefyd yn tynnu sylw at sylwadau Vaughan Gething AS, y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, yn y Cyfarfod Llawn ar [6 Hydref 2020](#), yr ydym yn eu croesawu:

“Rwyf i hefyd yn croesawu'r ffaith bod y pwyllgor, o bryd i'w gilydd, wedi ein helpu ni o ran cysondeb mewn darpariaethau deddfwriaethol. Mae hynny'n rhan o bwynt y craffu. Rydym ni'n gwneud y rheoliadau hyn mewn modd cyflym oherwydd y darlun sy'n newid yn gyflym o ran y coronafeirws, ac rwy'n credu bod gwerth i'r pwyllgor ymgymryd â'i swyddogaeth graffu cyn i'r ddeddfwrfa wedyn allu arfer ei swyddogaeth wrth benderfynu pa un a all y rheoliadau hyn barhau ai peidio.”

Rydym, serch hynny, wedi ystyried amrywiaeth o opsiynau i hwyluso proses graffu gyflymach fyth. Gwnaethom drafod a fyddai cyfarfod yn amlach nag unwaith yr wythnos yn hwyluso'r gwaith craffu ar reoliadau a osodir gan Lywodraeth Cymru ar wahanol adegau yn ystod yr wythnos waith flaenorol. O ystyried arfer Llywodraeth Cymru o osod mwyafrif y rheoliadau gwneud cadarnhaol ar ddydd Gwener, gwnaethom hefyd ystyried a fyddai'n ymarferol symud slot cyfarfod rheolaidd ein Pwyllgor i fore Mercher, er mwyn ystyried rheoliadau a wnaed y dydd Gwener blaenorol ac i osod adroddiad mewn pryd ar gyfer dadl y prynhawn hwnnw. Gwnaethom hefyd drafod a allem roi ymrwymiad ffurfiol i adrodd ar reoliadau gwneud cadarnhaol o fewn terfyn amser o 14 diwrnod.

Daethom i'r casgliad, fodd bynnag, bod dulliau o'r fath yn debygol iawn o arwain at broblemau sylweddol o ran amserlennu ar gyfer Llywodraeth Cymru ac Aelodau o'r Senedd. At hynny, o ystyried cymhlethdod y ddeddfwriaeth hon, mae unrhyw ffurfioli o ran ein trefniadau presennol ar gyfer craffu ar ddeddfwriaeth sy'n gysylltiedig â Covid-19 angen ei ystyried ochr yn ochr â nifer cynyddol o ddeddfwriaeth sy'n ymdrin ag ymadawiad y DU â'r UE, yn anad dim oherwydd y gallai ffurfioli o'r fath ei gwneud yn ofynnol i gael adnoddau ychwanegol neu batrymau gwaith gwahanol. Mae'r pwynt olaf hwn yn arbennig o berthnasol o ystyried bod ein cylch gwaith yn golygu bod ein rhaglen waith wedi'i chyfyngu'n fawr ar hyn o bryd gan y gwaith craffu angenrheidiol a phwysig ar is-ddeddfwriaeth sy'n ymwneud ag ymadael â'r UE a memoranda cydsyniad deddfwriaethol ar gyfer Biliau sy'n ymwneud ag ymadawiad y DU â'r UE, gan gynnwys Bil Marchnad Fewnol y DU sy'n arwyddocaol o ran y cyfansoddiad.

Rydym yn cydnabod bod materion sy'n ymwneud â'r pandemig wedi'u blaenoriaethu yn amser y Llywodraeth yn ystod sesiynau'r Cyfarfod Llawn. Gwnaethom hefyd ystyried a allai Llywodraeth Cymru ystyried defnyddio'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft os yn bosibl o gwbl wrth lunio deddfwriaeth sy'n gysylltiedig â Covid-19 o dan adran 45C o Ddeddf 1984. Er ein bod yn gwerthfawrogi efallai na fydd hyn yn ymarferol, byddem yn annog Llywodraeth Cymru i ystyried a oes cyfleoedd o gwbl i'w defnyddio.

Byddwn yn parhau i wneud popeth o fewn ein gallu i sicrhau bod gwaith craffu ar reoliadau sy'n gysylltiedig â Covid-19 yn cael ei gynnal mewn modd amserol. Fodd bynnag, nid ydym yn credu y dylid peryglu ein swyddogaeth graffu o dan unrhyw amgylchiadau.

Anfonaf gopi o'r llythyr hwn at Gadeiryddion pob pwyllgor.

Yn gywir

Mick Antoniw AS

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg
We welcome correspondence in Welsh or English

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon